خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۲۴ تیر ۱۳۹۵ .۹ شوال ۱۴۳۷ .شماره ۱۹۳۰۲

همه دستگاه‌ها نقش خود را در ترویج عفاف و حجاب ایفا کنند

سخنگوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ترویج عفاف و حجاب را وظیفه تمام دستگاه‌ها دانست و گفت: همه دستگاه‌ها باید نقش خود را در این زمینه ایفا کنند. به گزارش خبرنگار فرهنگی ایرنا، حسین نوش‌آبادی در همایش ملی تجلیل از فعالان و دست اندرکاران عفاف و حجاب در بنیاد رودکی افزود: خوشحالیم از اینکه امروز یک فرهنگ در جامعه ترویج می شود و آن موضوع عفاف و حجاب است.

حجت الاسلام فلاح زاده مطابق با فتاوای حضرت آیت ا... خامنه ای بیان کرد

احکام پوشش و آرایش برای زنان و مردان

گروه اندیشه- یکی از مباحث مهم فقهی که مورد نیاز آحاد جامعه می‌باشد، احکام «پوشش و آرایش» است. «پوشش» امری طبیعی برای انسان‌ها و از ممیزات آنها نسبت به دیگر موجودات است. «آرایش» هم رفتاری است که از تمایل انسان به خودآرایی نشأت می گیرد. اسلام در احکامی که در مورد پوشش و آرایش وضع کرده، این دو مسئله را نظام‌مند کرده است به گونه‌ای که شخصیت وزین و مطلوب را برای آقایان و بانوان حفظ کند. پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت ا... العظمی خامنه‌ای (KHAMENEI.IR) چندی پیش اعلام کرد به پرسش‌های شرعی مخاطبان درباره احکام پوشش و آرایش پاسخ می دهد. حجت‌الاسلام والمسلمین محمد حسین فلاح‌زاده، عضو دفتر استفتائات حضرت آیت ا... العظمی خامنه‌ای و رئیس مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی به پرتکرارترین سؤالات مطابق با فتاوای حضرت آیت ا... العظمی خامنه‌ای پاسخ داده است.

۱. محدوده پوشش خانم‌ها و آقایان چقدر باید باشد؟

خانم ها در نگاه نامحرم تمام بدن را باید بپوشانند غیر از دو موضع که واجب نیست پوشانده شود البته در صورتی که آرایشی یا زیوری نداشته باشد. آن دو موضعی که واجب نیست یکی گردی صورت است به مقداری که در وضو لازم است شسته شود، یکی هم دست‌ها از نوک انگشتان تا مچ. این مقدار هم البته اگر آرایش و زینتی داشته باشد حتماً باید پوشانده شود. به دست داشتن انگشتر هم اگر ساده باشد، چشمگیر نباشد، به نظر حضرت آقا پوشاندنش واجب نیست اما اگر ساده نیست و چشمگیر است باید پوشانده شود. اصل حجاب درباره آقایان پوشاندن عورتین است اما اگر در جایی قرار می گیرند که در معرض نگاه نامحرم یا در معرض نگاه شهوت‌آلود دیگران یا به گونه‌ای است که طرف انگشت‌نما می‌شود، باید به مقدار لازم و متعارف بدن را بپوشاند.

۲. آیا پوشاندن پا از نگاه نامحرم برای خانم‌ها واجب است یا خیر؟ و حکم پوشش پا برای خانم‌ها در هنگام نماز در صورتی که نامحرم در آنجا نباشد چیست؟

خانم‌ها در مقابل نامحرم باید پاها را بپوشانند؛ تنها دو موضع برای پوشش خانم‌ها در حضور نامحرم استثنا شده است: «گردی صورت و دست‌ها تا مچ» البته به شرط اینکه آرایش و زیوری که جلب توجه کند و چشمگیر باشد نداشته باشند. اما در نماز سه موضع استثنا شده که پوشاندن آن واجب نیست؛ «گردی صورت» به مقداری که در وضو شسته می‌شود، «دست‌ها تا مچ» و «پاها تا مچ، به شرط اینکه نامحرمی نباشد».

۳. مرد تا چه اندازه اختیار دارد همسر خود را ملزم به پوشش و آرایش خاصی کند؟ وزن تا چه حد باید به حرف شوهرش در این باره گوش دهد و رعایت حجاب یا رعایت نکردن آن را الزامی بداند؟

مسئله پوشش و آرایش ربطی به دستور یا نهی شوهر ندارد بلکه حکم خداست و خانم‌ها باید در جاهایی که حجاب واجب است، یعنی در نگاه نامحرم مراعات کنند حتی اگر شوهر مخالفت کند. به عکس در جاهایی که حجاب واجب نیست، اطاعت از امر شوهر به حجاب باز هم واجب نیست؛ مگر اینکه موردی باشد که اگر خانم اطاعت نکند، اختلاف یا مشاجره به وجود می‌آید و خدای ناکرده منجر به جدایی خواهد شد یا ترس از این باشد، در اینجا چون امر مهمی در میان است اطاعت لازم می‌باشد.

۴. آیا استفاده از حلقه ساده از دواج برای خانم زینت محسوب می‌شود؟

انگشتر خانم‌ها اگر چشمگیر نبوده و ساده باشد -حالا فرقی نمی کند که مربوط به ازدواج بوده یا خودش تهیه کرده و یا هدیه گرفته است- پوشاندنش واجب نیست. اما اگر انگشتر چشمگیر و خاص است باید از نگاه نامحرم پوشانده شود.

۵. برخی از خانم‌ها در شبکه‌های مجازی با قصد خیر و هدف ترویج حجاب اسلامی و چادر مشغول به فعالیت هستند و عکس‌های خود را با حجاب کامل منتشر می کنند. لکن در برخی موارد همین تصاویر موجب سوءاستفاده می‌شود؛ تکلیف چیست؟

اگر این تصاویر مورد سوءاستفاده قرار گیرد یا تحریک‌آمیز باشد یا مفسده‌ای برای خانم داشته باشد، جایز نیست.

۶. آیا استفاده نوع خاصی از حجاب با رنگ‌های متنوع برای جذب دیگران به مقوله حجاب جایز است؟

استفاده از رنگ‌های متنوع اگر به گونه‌ای باشد که موجب جلب توجه نامحرم شده به‌طوری که خانم انگشت‌نما شود، جایز نیست. درست است که برخی قصد خیر دارند و می‌خواهند حجاب تمیز و شیک داشته باشند و مرتب باشند و با این کار دیگران را جذب کنند تا حجاب ترویج پیدا کند، اما باید به این نکته توجه داشته باشند طوری نشود که در نگاه دیگران حتی بین خانم‌ها انگشت‌نما شوند؛ یا موجب جلب توجه نامحرم شوند که در این دو صورت جایز نیست. اما اگر این گونه نیست و حجابشان عادی است و دیگران هم جذب این حجاب می‌شوند، قطعا اشکالی ندارد.

۷. حکم پوشیدن ساپورت و شلوار لی یا شلوار جین و روسری و کفش رنگی و مانتوی کوتاه در زیر چادر چیست؟

برای پوشش شرایطی ذکر شده از جمله اینکه برجستگی‌های بدن مشخص نباشد. در مورد ساپورت، این گونه است که تمام هندسه بدن مشخص است؛ بنابراین حجاب کاملی نیست اما نسبت به نوع‌های رنگی شلوار جین و لی، اگر زیر چادر باشد و پیدا نباشد، حکم خاصی ندارد؛ به فرض اینکه پیدا هم باشد اگر به‌قدری چسبان نباشد که هندسه بدن مشخص باشد -یعنی یک مقداری گشاد باشد که برجستگی بدن مشخص نباشد- و اینکه رنگش به گونه‌ای نباشد که فرد انگشت‌نما شود و به اصطلاح لباس شهرت نباشد، اشکالی ندارد.

۸. آیا پوشیدن چادر در کشورهای غربی و یا استفاده از پوشیه در شهرهایی که متداول نیست، حکم لباس شهرت را پیدا می کند و اشکال دارد؟

اصل مراعات حجاب لازم است یعنی اگر فرد به جایی رفت که افراد بی حجاب هستند، او باید حجاب را مراعات کند؛ اگرچه چادر حجاب برتر و بهتر است اما اگر در جایی پوشیدن چادر یا پوشیه برایش مفسده دارد و ممکن است مورد تعرض قرار گیرد یا اینکه انگشت‌نما شود یعنی لباس شهرت محسوب شود، در آنجا به خاطر وجود مفسده، استفاده از چادر یا پوشیه جایز نیست.

۹. آیا منظور از نگاه پزشک به بیمار غیر همجنس، نگاه به قسمت‌های خاص بدن است و یا نگاه همراه با لذت و گناه به بیمار؛ در این صورت تشخیص توسط بیمار چگونه خواهد بود؟

نگاه حرام -چه برای پزشک و چه برای غیرپزشک- نگاه به قسمت‌هایی از بدن زن است که در نگاه نامحرم باید بپوشاند؛ یعنی نگاه به غیر از صورت و دست‌ها، یا نگاه شهوت‌آلود به خانم؛ این به حکم اولی نگاه حرام است. اما در صورت اضطرار و ناچاری که پزشک همجنس موجود نباشد یا اگر هست در دسترس نیست و فرد ناچار است، در این صورت پزشک قسمت‌های دیگر بدن را هم به ضرورت می‌تواند برای معاینه و معالجه لازم نگاه کند. تشخیص نگاه شهوت‌آمیز هم به خود پزشک برمی گردد و معمولاً تشخیصش برای بیمار مشکل است. اگر خانم می خواهد به پزشک مراجعه کند و می داند پزشک برای درمان او باید به جاهایی که نگاه نامحرم به آن حرام است نگاه کند، در صورتی که پزشک همجنس وجود داشته باشد، نمی‌تواند به پزشک غیرهمجنس مراجعه کند ولو اینکه پزشک همجنس با تأخیر حاضر می‌شود، اما اگر تأخیر ممکن نیست و چاره‌ای ندارد، این مراجعه اشکال ندارد. اگرچه وظیفه پزشک هم این است که در نگاه به مقدار ضرورت اکتفا کند.

۱۰. در صورتی که پزشک متخصص همجنس و غیرهمجنس برای خانم‌ها وجود دارد اما پزشک مرد برای معاینه و معالجه از تخصص بالاتری برخوردار است، آیا در این صورت مراجعه به پزشک مرد برای خانم‌ها جایز است؟

در صورتی که پزشک همجنس وجود دارد و می‌تواند معاینه و معالجه کند، هرچند ممکن است پزشک غیرهمجنس تخصص بالاتری داشته باشد، مراجعه به پزشک غیرهمجنس در صورتی که مستلزم لمس و نظر حرام باشد، جایز نیست. اما اگر تخصص پزشک همجنس خیلی پایین است و مطمئن هستند که نمی‌تواند معالجه کند، در این صورت در حقیقت پزشک همجنس که بتواند این بیمار را معالجه کند، وجود ندارد؛ اما باید توجه داشت بهانه اینکه پزشک غیرهمجنس تخصص بالاتری دارد و بهتر عمل می کند، مجوزی برای مراجعه به او نیست.

۱۱. در شهرهای کوچک که متخصص خانم کم است، آیا باید کل شهر را بگردیم تا پزشک خانم پیدا کنیم؟ و در صورت نبود متخصص خانم، آیا لازم است به شهرهای همجوار برویم؟

به هر حال لمس بدن نامحرم حرام و نگاه به آن قسمت‌هایی که باید پوشانده شود حرام است. خانم هم اگر بیمار باشد بدون مجوز شرعی نمی‌تواند خودش را در معرض نگاه یا لمس حرام قرار دهد؛ مثلاً اگر در آن طرف شهر و یا در شهرهای همجوار، پزشک متخصصی هست و ایشان هم بیماری‌اش شدید نیست و از نظر مالی نیز برایش امکان دارد و به‌طور معمول هزینه‌اش را دارد و امکان مراجعه هم هست، این چنین شخصی نمی‌تواند مرتکب فعل حرام شود.

۱۲. گرفتن نبض و یا دیدن چشم و گوش و دهان و دندان خانم‌ها توسط پزشک مرد اشکال دارد؟

گوش از جمله قسمت‌هایی است که خانم باید از نگاه نامحرم بپوشاند؛ بنابراین اگر مجوزی ندارد، مراجعه به پزشک غیرهمجنس جایز نیست اما اگر اضطرار باشد (پزشک همجنس موجود نباشد) اشکالی ندارد. درباره معاینه دهان و دندان و چشم هم بنابر احتیاط واجب پزشک غیرهمجنس برای معاینه و معالجه نگاه نکند ولی اگر پزشک همجنسی وجود ندارد باز هم مثل سایر موارد اشکالی ندارد.

درباره گرفتن نبض هم اگر از روی لباس باشد یا پزشک دستکش داشته باشد و مفسده‌ای وجود نداشته باشد، اشکالی ندارد. اما اگر پزشک دستکش ندارد و از روی لباس هم نیست و بدن خانم لمس می‌شود، این کار جایز نیست مگر در صورت اضطرار.

۱۳. چه نوع پوششی از حیث رنگ، جنس و نوع برای خانم‌ها در مقابل نامحرم اشکال دارد؟

به‌طور کلی اگر لباس به گونه‌ای باشد که فرد را در نگاه دیگران انگشت‌نما و یا جلب توجه نامحرم کند -حتی در کیفیت پوشیدن- پوشیدن آن جایز نیست. در پوشش بیرون شرایطی برای لباس گفته‌اند: اینکه بدن را به مقدار کامل بپوشاند، خیلی نازک نبوده و بدن نما نباشد، از نظر حجم طوری باشد که برجستگی‌ها و برآمدگی‌های بدن را بپوشاند، خیلی تنگ و چسبان نباشد و همچنین این لباس مروج فرهنگ ابتذال و یا فرهنگ دشمنان نباشد. یعنی خودتان استقلال داشته باشید.

۱۴. آیا استفاده از چادر براق و رنگارنگ در برابر نامحرم اشکال دارد؟

نه، اشکالی ندارد مگر اینکه به گونه‌ای باشد که جلب توجه نامحرم کند یا در حدی است که فرد انگشت‌نما می‌شود.

۱۵. در استفاده از لباس‌های تنگ و چسبان چه معیارهایی باید رعایت شود؟

به‌طور کلی لباس نباید به‌قدری چسبان باشد که حجم و هندسه بدن مشخص شده و یا موجب جلب توجه نامحرم یا انگشت‌نما شدن شود.

۱۶. آیا پوشیدن جوراب نازک برای خانم‌ها به‌طوری که پا در مقابل نامحرم مشخص باشد جایز است؟

از جمله شرایط پوشش و لباس این است که بدن نما و نازک نباشد که پوست بدن پیدا باشد. بنابراین پا باید از نگاه نامحرم پوشانده شود، اگر خانمی جوراب نازک بپوشد که پا دیده شود، حجابش کامل نیست و جوراب باید در حدی باشد که پا پیدا نباشد.

۱۷. خانم‌هایی که موی بلند دارند و موی خود را در زیر روسری یا چادر در پشت سرشان می‌بندند به گونه‌ای که یک برآمدگی زیر روسری یا چادر ایجاد می‌شود، این مسئله شرعاً چه حکمی دارد؟

اگر این وضع به گونه ای باشد که جلب توجه نامحرم کند یا خانم انگشت‌نما شود و شکل و شمایل خاصی پیدا کند حرام است اما اگر در آن حد نباشد اشکالی ندارد.

۱۸. پوشیدن کفش های پاشنه‌بلند برای بانوان چه حکمی دارد؟

اگر موجب جلب توجه نامحرم شود یا خانم انگشت نما می شود جایز نیست اما اگر در آن حد نباشد اشکالی ندارد.

۱۹. پوشیدن تی شرت های کوتاه برای پسران و مردان به‌نحوی که بخشی از بدن در معرض دید قرار می گیرد چه حکمی دارد؟

به‌طور کلی اگر انسان لباسی بپوشد که مثلاً کوتاه است یا قسمتی از بدن پیدا است یا شکل و شمایل خاصی دارد و جلب توجه می کند و ممکن است انگشت‌نما شود و مردم بگویند این چه وضعیت و لباسی است، اگر در آن حد باشد حرام است.

۲۰. پوشش دختر در مقابل خواستگار چگونه باید باشد؟

دختری که هنوز عقدش با پسری که به خواستگاری او آمده خوانده نشده -ولو انگشتر هم آورده باشند- بنابر حکم اولی نامحرم هستند و حدود و ثغور شرعی در رابطه با حجاب، نگاه و حتی صحبت باید رعایت شود، اما یک استثنایی وجود دارد؛ زمانی که خواستگار آمده، همه صحبت‌ها شده و توافق صورت گرفته، فقط مانده که پسر نامزدش را خوب ببیند که آیا کاملاً مورد پسند است یا خیر؛ گفته‌اند یک نگاه به مو و اینها اشکالی ندارد آن هم احتیاط این است که لباس توری داشته باشد و از روی آن ببیند اما این بدان معنا نیست که هر روز خواست صبح و شب راه بیفتد دخترها را ببیند بعد راجع به شرایط صحبت بکند.

۲۱. آیا دختربچه‌ها را قبل از رسیدن به سن بلوغ باید ملزم به رعایت حجاب کرد؟

کودک قبل از سن بلوغ تکلیف ندارد، ولی از نظر تربیتی اگر در معرض نگاه نامحرم است، باید تا حدودی حجاب را رعایت کند. این کار وظیفه پدر و مادر یا سرپرست کودک است. اما زمانی این کار واجب است که رعایت نکردن حجاب برای کودک مفسده داشته باشد یا در معرض نگاه حرام قرار گیرد یا خوف این باشد که اگر الان حجاب را رعایت نکند در آینده بی حجاب بار می آید و حجاب را مراعات نمی کند؛ در این صورت حجاب لازم است و در غیر این صورت خیر.

۲۲. بعضاً دیده می شود بعضی از فروشگاه ها یا شرکت ها برای جذب مشتری از دختران و زنان کارمند می‌خواهند نوع خاصی از آرایش و پوشش را داشته باشند که حدود شرعی در آن رعایت نمی شود. درآمدی که شرط به دست آمدنش قبول انجام چنین چیزی باشد برای دو طرف کار فرما و کارمند چه حکمی دارد؟

نه کارمند مجاز است اینجا دستور کارفرما را اطاعت کند و حجاب را رعایت نکند یا در مقابل نامحرم با آرایش ظاهر شود، نه کارفرما شرعاً مجاز است و چنین حقی دارد که چنین دستوری دهد؛ اگر هم دستور داد آنها نمی توانند اطاعت کنند و لذا اگر اطاعت کرده و حجاب را رعایت نکردند یا در مقابل نامحرم با آرایش حاضر شدند، کار حرامی مرتکب شده‌اند. اما درآمدشان، اگر کاری که انجام می دهند و شغلشان خلاف نباشد و کالایی که می فروشند فروش آن کالا اشکالی نداشته باشد، درآمد و مزدی که می گیرند حلال است. اما اقدام او به آرایش کردن یا اجبار کردن کارمندان به آرایش کردن، کار خلافی است و شایسته نیست که انسان درآمدی کسب کند که در طریق آن، کار حرام مرتکب می‌شود.

۲۳. دختری در بیرون از منزل چادری است و حجاب کامل دارد اما در داخل منزل و در مقابل نامحرم های فامیل لباس‌هایی می پوشد که حجابش کامل نیست یا حجم بدنش مشخص است. حکم این کار چیست و آیا تفاوتی بین نامحرم‌های فامیل و غریبه وجود دارد؟

تفاوتی بین نامحرم ها وجود ندارد و نامحرم نامحرم است؛ ممکن است در معاشرت مسائلی وجود داشته باشد؛ مثلاً اینکه یک خانم وقتی شوهر خواهرش به منزلشان می‌آید، با حفظ حجاب کامل، با او سر یک سفره می نشیند و غذا می خورد، اما با نامحرم غریبه سر یک سفره نمی‌نشیند. اما اینکه آیا محرم و نامحرم در جه بندی دارد و یکی بیشتر نامحرم است آن یکی کمتر، خیر.

۲۴. پوشش خانم‌ها در مقابل محارم غیر از همسر چگونه باید باشد؟

قسمت های خاص بدن باید پوشیده باشد و نگاه به غیر آن قسمت‌ها اشکال ندارد. ولی گاهی همان جا هم حکم ثانوی بار می‌شود؛ زمانی که خانمی در معرض نگاه بدمحرم خود قرار بگیرد یا احتمال دهد که محرمش نگاه بد دارد یا برای او تحریک‌آمیز باشد یا از نظر تربیتی مشکلی وجود داشته باشد باید آن مواضع را هم بپوشاند.

۲۵. مصداق آرایش چیست؟

مصداق آرایش را باید عرف تعیین کند؛ یعنی عموم مردم -افرادی که در محل زندگی شخص هستند- اگر کاری را آرایش بدانند و خانم آن آرایش را داشته باشد باید از نگاه نامحرم بپوشاند. مثلاً کرم ساده و معمولی را کسی آرایش نمی گوید.

۲۶. منظور از عرف در بحث آرایش و زینت، عرف متشرعین است یا عرف کوچه و خیابان؟

سؤال کردند این عرف چه کسانی هستند؟ متدین ها هستند یا مردم عادی؟ جواب این است که همه مردم هستند، آنهایی که آرایش را تشخیص می دهند -ولو متشرع هم نباشند ولی آرایش را می‌شناسند- اگر بگویند این کار آرایش است، آرایش محسوب شده و در غیر این صورت آرایش نیست.

۲۷. آرایش کردن زنان و ظاهر شدن در مقابل نامحرم چه حکمی دارد؟

اگر خانمی آرایش داشته باشد، باید آرایشش را از نگاه نامحرم بپوشاند. اگر او آرایش کند به قصد اینکه نامحرم ببیند، این کار حرام است؛ اگر عمداً در نگاه نامحرم چهره آرایش شده‌اش را نپوشاند آن نیز حرام است؛ مواردی هم که در بحث پوشش خانم‌ها استثنا شده (گردی صورت و دست ها تا مچ) در صورتی است که آرایش و زینتی نداشته باشند.

۲۸. کاشت ناخن و مژه مصنوعی چه حکمی دارد و تکلیف چنین افرادی نسبت به وضو و غسل چیست؟

اگر این کار در وقت نماز صورت نمی گیرد و شخص می داند که برداشتن مانع بعداً مشکل است، بهتر است این کار را نکند. ولی اگر این کار را انجام داده است، حال وقت نماز شده و می خواهد نماز بخواند و به وضو یا غسل احتیاج دارد؛ در این وضعیت باید این مانع را برطرف کند، فرقی هم نمی کند ناخن کاشته باشد یا مژه مصنوعی، ولو اینکه این برطرف کردن با صرف وقت یا هزینه یا کمک گرفتن از دیگران ممکن بشود، به هر حال باید این مانع را برطرف کند زیرا وجود این مانع نمی گذارد آب به مژه های اصلی و پوست برسد. اما اگر متوجه شود وقت نماز دارد می گذرد و فرصت برداشتن این مانع نیست یا هزینه بسیار بالایی لازم است که الان این هزینه را ندارد یا برداشتنش بسیار دشوار و سخت است و نتواند بردارد، آن وقت تکلیف و وظیفه عوض می شود؛ به این معنا که چون مانع وجود دارد باید وضو و غسل جبیره انجام دهد و نمازش را بخواند.

۲۹. حکم استفاده از لوازم آرایشی و انواع کرم ها و لاک چیست و تکلیف وضو و غسل کسی که استفاده کرده است چه می باشد؟

آراستگی و آرایش کردن برای خانم در صورتی که نخواهد در نگاه نامحرم ظاهر شود، برای شوهر یا حضور در مجلس زنانه که هیچ مرد نامحرمی وجود ندارد اشکالی ندارد؛ اما اگر خدای ناکرده این آرایش برای نامحرم باشد یا می داند در معرض نگاه نامحرم قرار می گیرد، آرایش کردن برای نامحرم حرام است. حالا اگر شخص آرایش کرده باشد، تکلیفش برای وضو و غسل چیست؟ اگر آرایش در حدی است که آب به پوست نمی‌رسد حتماً باید آن را برطرف کند اما اگر وضعیتی دارد که نمی‌تواند آرایش را برطرف کند، مثلاً وقت نماز می گذرد یا اینکه اینها الان برطرف نمی شود یا خیلی سخت است و یا موادی لازم دارد که الان در دسترس نیست یا هزینه اش را ندارد، در این وضعیت از باب ناچاری تکلیف عوض می شود و با همان وضعیت وضو می گیرد یا غسل می کند و حکم وضو و غسل جبیره را پیدا می کند.

۳۰. استفاده از عطر و ادکلن برای خانم ها چه حکمی دارد؟

استفاده از عطر و ادکلن اگر برای شوهر یا حضور در مجلس زنانه یا در جمع محرم‌ها باشد اشکالی ندارد اما عطر و ادکلنی که موجب توجه نامحرم شود یا ممکن است نامحرم استشمام کند و تحریک شود حرام است.

۳۱. حکم استفاده از لوازم آرایشی که بعضاً مضر هستند چیست؟

اگر ضرر قابل توجه داشته باشند، استفاده از آنها حرام است؛ ممکن است برخی آرایش‌ها سوزش یا درد مختصری داشته باشد ولی ضرر معتنابهی نداشته باشد، که اشکالی ندارد. به هر حال تشخیص با خود مکلف است یا به تشخیص متخصص اعتماد کنند. ممکن است کسی بیماری پوستی داشته باشد و استفاده از یک نوع لوازم آرایش برای او مضر باشد نه برای افراد دیگر که در این صورت استفاده از آن برای او حرام است.

۳۲. تتو کردن ابرو و سایر اعضای بدن چه حکمی دارد و وظیفه مکلف نسبت به وضو و غسل چیست؟

تتو کردن اگر برای بدن ضرر قابل توجهی داشته باشد یا تصاویر مستهجن یا مطالب باطلی را بر بدن تتو کنند جایز نیست؛ اما اگر برای بدن ضرری نداشته باشد و مطالبی که نوشته شده، مطالب یا نماهای حرامی نباشد و مفسده دیگری بر این کار مترتب نشود اصلش اشکالی ندارد؛ اگرچه مستحب و پسندیده هم نیست. تتو کردن همچنین نسبت به وضو و غسل -آن چیزی که امروزه متداول است در تتو کردن که جوهر زیر پوست می‌رود- مانع نیست و وضو و غسل فرد اشکالی ندارد. اما حکم تتو کردن از جهت دیگر این است که اگر خانمی ابرو یا دستش را تتو کرده و آرایش محسوب شود ولو آرایش ثابت، باید از نگاه نامحرم بپوشاند.

۳۳. آیا اپیلاسیون بدن جایز است؟

اپیلاسیون با لحاظ دو شرط جایز است: اول اینکه این کار ضرری نداشته باشد. اگرچه این برمی گردد به تشخیص خود مکلف یا متخصصان؛ دوم اینکه مستلزم کار حرامی نباشد؛ یعنی نگاه یا لمس حرام در بین نباشد. اما اگر ضرر داشته باشد یا مستلزم کار حرامی مثل لمس و نظر حرام باشد جایز نیست.

۳۴. آیا بلند بودن ناخن خانم ها جایز است؟ آیا زینت محسوب می شود و از نگاه نامحرم باید پوشانده شود؟

بلند بودن ناخن خانم ها اشکال ندارد اما به شرط اینکه غیرمتعارف نباشد که انگشت‌نما شوند؛ به هر حال اگر زینت محسوب شود باید از نگاه نامحرم بپوشانند.

۳۵. حکم پوشش برای ابروی برداشته‌شده یا رنگ‌شده خانم ها چیست؟

اگر در حدی است که عرفاً می گویند آرایش یا رنگ کرده و یا ابرو برداشته باید از نگاه نامحرم بپوشاند، اما اگر نه مختصر است که عرفاً نمی گویند آرایش کرده، پوشاندنش واجب نیست.

۳۶. حکم استفاده از موی مصنوعی توسط خانم ها و نمایش دادن آن به نامحرم چیست؟

اصل استفاده از موی مصنوعی اگر مانع وضو نباشد و مفسده نداشته باشد اشکال ندارد اما بنا بر احتیاط واجب باید از نگاه نامحرم پوشانده شود.

۳۷. حکم تراشیدن ریش یا قسمت هایی از گونه یا ریش پروفسوری چیست؟

تراشیدن با تیغ یا وسایل و ماشین هایی که مثل آن می تراشند بنا بر احتیاط جایز نیست اما اصلاح گونه ها و زیر گلو اشکالی ندارد و ریش به اصطلاح پروفسوری بنا بر احتیاط جایز نیست.

۳۸. آیا از نظر شرعی فرقی بین آرایش کم و زیاد وجود دارد؟

فرقی بین آرایش کم و زیاد نیست اگر خانم کاری کرده که عرفاً می گویند آرایش کرده مثلاً ابروها یا چشم را مداد کشیده یا رژ لب زده است و مقابل نامحرم نپوشانده است حرام است. اما اگر در حدی نیست که عرفاً بگویند آرایش کرده مثلاً کمی زده و کمی زیباتر شده است پوشاندنش از نگاه نامحرم واجب نیست.

۳۹. برخی بانوان پلک پایین را با مداد سیاه می کنند؛ آیا این کار برای وضو مشکل ایجاد می کند؟

اگر جرم داشته باشد در حدی که روی پوست را گرفته و مانع رسیدن آب شود یا در حدی است که شک دارد مانع است یا نه، باید برطرف کند تا مطمئن شود چیزی روی پوست نیست اما اگر صرفاً رنگ است و مانع جرمی نیست اشکالی ندارد.

۴۰. آیا محو کردن لک‌های پوست با کرم های آرایشی و حضور با این حد از آرایش در جایی که نامحرم حضور دارد اشکال دارد؟

اگر صرفاً لک های صورت را برطرف کند یا کرمی زده و صورتش کمی شفاف شده است یا مثلاً کرم ضدآفتاب یا سفیدکننده زده اما در حدی نیست که بگویند آرایش کرده است، پوشاندنش از نگاه نامحرم واجب نیست اما اگر بیش از این مقدار است که می گویند آرایش کرده و لو آرایش کم باشد باید از نگاه نامحرم بپوشاند.

۴۱. برخی از خانم ها خط چشم و خط لب را تتو می کنند. آیا پوشاندن صورت با این وضعیت از نگاه نامحرم واجب است؟

به هر حال اگر کاری انجام دهد که بگویند آرایش کرده باید از نگاه نامحرم بپوشاند.

۴۲. اخیراً رایج شده است که برخی پسران و مردان ابرو برمی دارند؛ آیا این کار اشکال دارد؟

به‌طور کلی آرایش زنانه برای مردان و آرایش مردانه برای زنان حرام است. از نظر اسلام آن شخصیت و تشخص مردانه برای مردان باید حفظ شود و آن شخصیت زنانه هم برای زنان؛ همچنان که گفته‌اند لباس خاص خانم‌ها را آقایان نپوشند و لباس خاص مردان را زنان نپوشند مگر برای یک غرض عقلایی مثلاً اجرای فیلم یا نمایش.

۴۳. چه زینت، آرایش و زیورآلاتی برای مردان حرام است؟

آرایشی که متناسب با مردان باشد، جلف و سبک نباشد که فرد انگشت‌نما شود، اشکالی ندارد اما اگر مثل برخی که موی سرشان را به گونه ای ماشین می کنند که در جامعه انگشت‌نما می شوند و همه نگاه می کنند که این چه شکلی است، حرام است. از نظر زیورآلات طبق حکم کلی استفاده طلا برای مردان حرام است؛ حال انگشتر، حلقه یا گردنبند باشد، مربوط به دامادی باشد یا غیر از آن، یک بار بپوشد یا ده بار، کلاً طلا برای مردان حرام است از هر نوعی که باشد؛ چه طلای سفید باشد چه طلای زرد و در نماز هم اگر مرد زیور طلا داشته باشد مثلاً گردنبند، حلقه، انگشتر یا... نمازش باطل است. در مورد طلای سفید، اگر چیزی که طلای سفید نامیده می شود همان طلای زرد است که به اثر مخلوط کردن ماده‌ای، رنگ آن سفید شده، حرام است ولی اگر عنصر طلا در آن به قدری کم است که عرفاً به آن طلا نمی گویند مانع ندارد و پلاتین نیز اشکال ندارد.

نوه عزیزمان النا رقدس اردبیلی
موفقیت را در **آزمون کشوری** به شما
و پدر مهربان و مادرعزیزت تبریک و سلامتی و
آینده درخشانت آرزوی قلبی مان است.
مهندس مجدّم - عبداله پور
۹۵۱۱۹۶۱۵/م

جناب آقای دکتر پیام ساسان نژاد
ارتقاء شما را به **مقام شامخ دانشیاری**
تبریک گفته، موفقیت و سلامتی شما را از
درگاه ایزد منان خواهانیم.
خانواده حاج غنی
۹۵۱۱۹۶۴۱/م

مینوسیا کی نوه عزیزمان
موفقیت تحصیلی ات در سال ۹۵-۹۴ و اتمام دوره ی دبستان را در پناه حمایتهای پدر و مادرت تبریک می گوییم
و برایت آرزوی موفقیت روزافزون داریم.
پدربزرگ و مادربزرگت (سیامکی)
۹۵۱۱۹۵۲۶/م

جناب آقای دکتر قاسم سلطانی
متخصص دانشمند بیهوشی
انتصاب شایسته حضرتعالی
را به مدیر عاملی
بیمارستان بزرگ رضوی
و جناب آقای دکتر
سیدمطهر کمال شجاعی
را به سمت معاونت محترم درمان
آن بیمارستان تبریک و تهنیت می گوییم.
دکتر سید علیرضا موسوی
دکتر ماندانا موسوی
دکتر فریبا دژکام
دکتر سید امیر محمود موسوی
۹۵۱۲۰۱۲۹/ب

یک تبلیغ موثر از پیامهای گستاخانه و خودخواهانه به شدت دوری می کند

آگهی مزایده عمومی شماره ۹۵/۱۰۸

شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد (سهامی خاص) Mashad Electric Energy Distribution Co.

شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد در نظر دارد ۴۰۰۰۰ کیلوگرم سیم های آلومینیوم اسقاط خود را از طریق مزایده واگذار نماید، داوطلبان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس های ذیل مراجعه فرمایند.
۱- مشهد- بلوار وکیل آباد- بلوار شهید صیاد شیرازی، صیاد شیرازی ۳۵، اداره انبارهای شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد تلفن ۳۸۶۸۲۷۴۵
۲- سایت معاملات توانیر www.tavanir.org.ir
۳- وب سایت شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد www.Meedc.ir
روابط عمومی
شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد
۹۵۱۱۹۸۷۹/آ

آگهی مزایده عمومی شماره ۹۵/۱۰۷

شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد (سهامی خاص) Mashad Electric Energy Distribution Co.

شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد در نظر دارد ۲۷ قلم انواع کالاهای اسقاط خود را از طریق مزایده واگذار نماید، داوطلبان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس های ذیل مراجعه فرمایند.
۱- مشهد- بلوار وکیل آباد- بلوار شهید صیاد شیرازی، صیاد شیرازی ۳۵، اداره انبارهای شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد تلفن ۳۸۶۸۲۷۴۵
۲- سایت معاملات توانیر www.tavanir.org.ir
۳- وب سایت شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد www.Meedc.ir
روابط عمومی
شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد
۹۵۱۱۹۸۸۶/آ